

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/71/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216555
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216555.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členov senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Sidónie Sládečkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporkyni: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 16. septembra 2013 č.k. 12C/95/2013-38, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.
Odporkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 175,- eur ako náhrady škody a sumy 995,76 eura ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice v exekučnom konaní pod sp. zn. 11Er/3/2007. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. 4 ods. 1 písm. a) bod 1. , § 9 ods. 1 ,2 , § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom platnom v čase začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, § 41 ods. 1, § 44 ods. 8, 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Zo skutkových tvrdení navrhovateľa mal súd prvého stupňa za preukázané, že predmetom konania je nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 za nesprávny úradný postup Okresného súdu Levice. Navrhovateľ za nesprávny úradný postup označil postup Okresného súdu Levice (ďalej exekučný súd), ktorý o zmene exekútora nerozhodol v zákonnej stanovenej lehote v trvaní 30 dní. Z obsahu exekučného spisu súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu, pričom exekúcia bola u exekútora vedená pod sp.zn. EX 2565/2006 a bola vedená voči povinnému: Marek Vorobjov, nar. 21.11.1979. Oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorý bol exekučnému súdu doručený dňa 6.9.2010, exekútor doručil súdu vyčíslené trovy exekúcie dňa 28.10.2010 a exekučný súd rozhodol uznesením zo dňa 12.3.2012 tak, že žiadosť oprávneného na zmenu exekútora zamietol, zároveň exekúciu zastavil. Zákonná lehota na rozhodnutie v trvaní 30 dní tak v danom prípade uplynula dňa 06.10.2010 , avšak exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora dňa 12.03.2012, t.j. po roku a 5 mesiacoch od podania návrhu. V danom prípade súd prvého stupňa neskúmal či prišlo k priesťahom v konaní, pretože otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je kompetentný preskúmať Ústavný súd,

ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Súd v tomto konaní zisťoval, či bola alebo nebola dodržaná zákonná 30 - dňová lehota, ak nebola dodržaná tak z akého dôvodu a či v súvislosti s prípadným nedodržaním lehoty mohla vzniknúť navrhovateľovi škoda a nemajetková ujma. Dôvodil tým, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci za súčasného splnenia troch podmienok a to, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu, alebo nesprávnemu úradnému postupu, došlo k vzniku škody a medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako priama príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené iba týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, teda ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Podľa názoru súdu preto ak navrhovateľ tvrdí, že mu vznikla škoda, mal by mať dôkazy, ktorými by ju preukázal. V danom prípade nie je zrejmé ako mohol navrhovateľ dospieť k výške ním tvrdenej škody. Navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku, pričom na navrhovateľovi je preukázať svoje tvrdenia. Navrhovateľ svoje tvrdenia o škode v návrhu všeobecne popísané ani v jednom prípade nijako nedokladoval. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkazom o vzniknutej škode. Je na navrhovateľovi, aby spolu s návrhom predložil dôkazy ujmy, resp. uviedol skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa mal za to, že k vzniku škody nedošlo. V tomto smere sa súd prvého stupňa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prietahy v konaní. Súd prvého stupňa nevzhladol dôvod, aby sa nemajetkovou ujmu a jej výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to že k vzniku škody ani nemajetkovej ujmy nedošlo. Navyše navrhovateľ ani vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal, len formálne uviedol, že došlo k zániku jeho podnikateľských aktivít a jeho podnikateľských plánov, čo však bližšie neodôvodnil a ani nepreukázal. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdil, že o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté po 557 dňoch. V tomto smere súd prvého stupňa zistil, že o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté po 1 roku a 5 mesiacoch od podania návrhu a po roku a 4 mesiacoch o doručenia vyčíslených trov, teda 30 - dňová zákonná lehota dodržaná nebola. Vzhľadom na to, že vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej či premeranej lehoty a nestačí len konštatovanie prekročenia 30 - dňovej lehoty, podstatným v danom prípade sú aj ďalšie relevantné okolnosti prípadu, napr. súčinnosť exekútora, oprávneného a pod. Súd prvého stupňa za dôležitú okolnosť považoval aj tú skutočnosť, že navrhovateľ ako oprávnený sa v exekučných konaniach domáhal vymoženía svojich pohľadávok na základe rozhodnutí rozhodcovských súdov a z rozhodovacej činnosti súdu je známe, že sa jedná o veľký počet návrhov, ktoré nie je možné fyzicky reálne vybaviť v zákonom stanovenej lehote v každom jednom prípade. Navyše v priebehu exekúcie, aj keď je podaný návrh na zmenu exekútora, ku žiadnej škode nemôže dôjsť a navrhovateľ vznik škody ani nepreukázal, pretože pôvodný exekútor je podľa Exekučného poriadku oprávnený a povinný vykonávať všetky úkony exekučného konania. Je oprávnený a povinný vo veci vykonávať všetky potrebné úkony v prospech oprávneného až do právoplatného rozhodnutia exekučného súdu o jeho zmene. Vzhľadom na to, že navrhovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi nedodržaním lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora a prípadnou škodou, súd prvého stupňa návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a žiadne mu nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytýkal tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarcia vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu nepatrí polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Predmetom tohto konania je suma 175,- eur, ktorej zaplata sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 995,76,- eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 11Er/3/2007. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s tým, že exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 557 dní.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné preťahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t.j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani

územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Odvolačný súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí a taktiež vec správne právne posúdil. Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 11Er/3/2006 vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 21.12.2006, kedy bol súdnej exekútorke JUDr. Alene Szalayovej doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdna exekútorica písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 03.01.2007 požiadala súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Bratislava, trnavská cesta 70, sp. zn. SR 3079/06. Dňa 22.01.2007 exekučný súd udelil súdnej exekútorke JUDr. Alene Szalayovej poverenie na vykonanie exekúcie. Dňa 06.09.2010 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Dňa 05.10.2011 exekučný súd vyzval súdnu exekútorcu JUDr. Alenu Szalayovú na vyčíslenie trov exekúcie. Súdna exekútorica JUDr. Alena Szalayová reagovala dňa 28.10.2011, keď exekučnému súdu doručila vyčíslenie trov exekúcie. Dňa 21.11.2011 oprávnený na výzvu exekučného súdu doručil zmluvu o úvere vrátane všeobecných podmienok, tvoriacu podklad na vydanie rozhodcovského rozsudku. Následne exekučný súd uznesením č.k. 11Er/3/2007-18 zo dňa 12.3.2012 rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora tak, že zamietol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora a zároveň exekúciu zastavil a rozhodol o náhrade trov exekúcie.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.12.2006 upravuje 30-dňovú lehotu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh navrhovateľa žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu škody v sume 175 eur ako majetkovej škody, ktorá mala predstavovať náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočnenou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodnutím, na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných úkonov

zamestnancov pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému a administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom. Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 995,76 eura z dôvodu, že márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že nastanú účinky predpokladané v ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zmene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnejšiemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu tak vystavil oprávnené záujmy navrhovateľa rizikám, že nastal zánik povinného, ako aj riziko zmarenia konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčii povinného.

S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetnej exekučnej veci odvolací súd konštatuje, že v danom prípade sa na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora vzťahovala v zmysle ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, t.j. ku dňu 21.12.2006 zákonná lehota v trvaní 30 dní, pričom táto lehota dodržaná nebola a o návrhu na zmenu súdneho exekútora bol rozhodnuté až po uplynutí 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Samotné zistenie, že k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Podľa zhora podaného výkladu odvolacieho súdu, musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmov, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si navrhovateľ svoju dôkaznú povinnosť nespĺnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Navyše samotná okolnosť, že došlo k vydaniu poverenia, mala za následok, že poverený súdny exekútor mal právo ako aj povinnosť vykonávať úkony smerujúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného. Zároveň pôvodný súdny exekútor do času právoplatného rozhodnutia o zmene exekútora má povinnosť vo veci riadne konať, teda rozhodovanie súdu o tomto návrhu vzťah medzi účastníkmi nemení a nemá vplyv na priebeh konania, keď exekučné konanie bez akéhokoľvek zdržania môže i naďalej prebiehať, a to až do rozhodnutia súdu o zmene exekútora, prípadne do rozhodnutia o zastavení exekúcie.

S poukazom na uvedené okolnosti, podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu.

K dôvodom odvolania navrhovateľa v odvolaní odvolací súd uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len "ústava") zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Základné právo priznané podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho podstata spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97). V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade navrhovateľa nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované

vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

K námietke navrhovateľa týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení, ktoré na danú vec aplikoval a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza navrhovateľ v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. Odvolací súd k tomu ešte dodáva, že aj keď súd prvého stupňa v rozsudku citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ako aj v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa, uvedené nemalo za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol aj správny právny predpis, podľa ktorého vec posúdil, pričom z ustanovenia § 9 ods. 1 v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa je zrejmé, že v tomto ustanovení bola novelou zák. č. 412/2012 Z. z. doplnená posledná veta, ktorá sa týka postupu Národnej rady Slovenskej republiky a postupu vlády Slovenskej republiky, o čo sa v danom prípade nejedná.

Ďalej vo vzťahu k námietke, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu k navrhovateľom tvrdeným priesťahom konania súd prvého stupňa uviedol, že neskúmal či došlo k priesťahom v konaní a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani priesťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporkyňa návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.